

Første næstformand (Kaj Andresen): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af postloven.

(Lovforslaget (nr. 68) findes i tillæg A. sp. 1463, fremsættelsen i tidenden sp. 1388).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Lund: En del af de ændringer i postloven, som vi nu har til behandling, er udelukkende affødt af den verdenspostkongres, der blev holdt i Tokyo i 1969. Det er klart, at postvæsenet deltager i et omfattende internationalt samarbejde, og fra mit partis side skal der ikke lægges hindringer i vejen for, at vi tiltræder de ændringer, man her foreslår. At det så også giver lidt mere provenu til postvæsenet, kan vi sådan set kun være glade for. Jeg skal ikke komme ind på de tekniske ting. Det har været omtalt i pressen, og bemærkningerne til lovforslaget er meget fyldstgørende.

Ændringen af ordet „anfælet“ til „rekommanderet“ er et led i det nordiske samarbejde. Man kan diskutere, om ordet „anfælet“ er mere dansk end „rekommanderet“, men man har dog indberettet til sprog-nævnet, at man har tænkt sig den ændring, og det lader ikke til, at der er kommet nogen reaktion.

Det mest interessante i lovforslaget er faktisk forslagene med hensyn til husbrevkassenlæg og særlige villabrevkasser samt særlige regler for sommerhusområderne, fritidshusområderne. Det er nok temmelig drastiske ændringer i postafleveringen, man her vil indføre, og der er ingen tvivl om, at der i befolkningen vil rejse sig modstand mod forslagene. På den anden side skal man ikke være stillestående, man skal også være parat til at tage den rationalisering, som nu engang er påkrævet, og det har vist sig i andre lande, også i nordiske lande, at man har haft en vældig succes med disse husbrevkassenlæg. Men naturligvis er der

problemer i forbindelse hermed. Der er f. eks. de bevægelseshæmmede, de kan godt få noget smadder med at hente deres post i stueetagen, hvis de bor ret højt oppe. Vi har drøftet det spørgsmål, og det er muligt, at postvæsenet kan finde frem til en løsning af det problem, som vil opstå.

Der er heller ingen tvivl om, at postbudene måske vil være lidt modstandere af forslaget. Hvis rationaliseringen kun skal betyde en mere effektiv arbejdstid, mere udnyttelse af arbejdskraften — og det er selvfølgelig noget af det, postvæsenet tænker på — ja, så kan jeg godt forstå, at man fra den side vil være lidt betænkelig. Men det har ligegodt vist sig i de senere år, at de gode firmaer har ladet deres rationalisering også komme personalet til gode, og jeg er da ikke sikker på andet, end at den modernisering og den rationalisering, der her er på vej inden for postvæsenet, også løn- og arbejdsmæssigt kan komme postbudene til gode.

Jeg skal ikke trætte mere på dette område, men jeg regner med, at det udvalg, der bliver nedsat, vil benytte lejligheden til at drøfte visse ting i forbindelse med postvæsenet. Man bliver somme tider præsenteret for, at postombæringen ikke alle steder er så god, som den burde være. Man hævder, at gamle købstadområder, som førhen har haft 3 ombæring pr. dag, nu er skåret ned til 1 om dagen. Modsat kan man måske glæde sig over, at man visse steder, hvor der kun har været 1 ombæring i visse landdistrikter, nu har fået 2. Men man har indtryk af, at det ligger noget uensartet.

Man kritiserer bl. a. også, at dér, hvor man får avisen gennem postvæsenet, kan der ske tekniske fejl, hvorved aviserne ikke kommer frem til tiden, og så lader man dem ganske roligt ligge til næste dag. Det er et spørgsmål, om det er en forsvarlig service over for befolkningen.

Dette er altså noget af det, jeg regner med vi kan drøfte i udvalget.

Juul-Madsen: Jeg kan ligesom den ærede socialdemokratiske ordfører umiddelbart give tilslutning til de foreslåede ændringer i postloven, der vedrører de nye internationale regler, som træder i kraft den 1. juli 1971. Det er klart, at når der bliver foretaget en ny graduering af vægtsatserne på internationalt plan, er det praktisk og formåls-

[Juul-Madsen.]
tjenligt, at vi har den samme graduering, for så vidt angår den indenlandske postforsendelse.

Mit parti kan også tiltræde de takstforhøvelser, der er angivet i ministerens lovforslag.

Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det, der vækker mest opmærksomhed i forbindelse med lovforslaget, er den bemyndigelse, som ministeren for offentlige arbejder ønsker vedrørende opsætning af det, man kalder husbrevkasser, i stueetagen i nybygninger, ved indgangen til villaer og rækkehuse og brevkasseanlæg i nyopførte fritidshusområder ved den enkelte parcel med nyopført fritidshus. Jeg forstår, det er hensigten, at disse bestemmelser skal være effektive for byggeri, til hvilket der gives byggetilladelse den 1. juli 1972 eller senere.

Som de fleste vil vide, anvendes husbrevkasser i en række europæiske lande, f. eks. Norge, Forbundsrepublikken Tyskland, Schweiz og Østrig, og jeg har fået oplyst, at der herhjemme er opstillet husbrevkasser i en række store centre, kollegier og i hvert tilfælde i et enkelt større boligselskabs byggeri, og så vidt det er oplyst over for mig, fungerer systemet upåklageligt de pågældende steder.

Det kan ikke undgås, at der er delte meninger om et lovforslag som dette. For det første kan vi ikke bestride, at der er tale om en ringere service fra postvæsenets side, når disse bestemmelser føres igennem, for det andet ægger det altid til modstand og kritik, når et gode, man har vænnet sig til, indskrænkes. Personlig er det imidlertid min opfattelse, at ændringen er realistisk. Postvæsenets perspektivplan viser, at medmindre man passer meget på, vil personalebehovet stige kraftigt i de kommende år og da specielt inden for omdelingstjenesten, der er den mest personaleforbrugende del af postvæsenets virksomhed.

Jeg tror, det er realistisk, at man her i forbindelse med de krav, der stilles til det offentlige om rationalisering og om at optage mindst muligt af den arbejdskraft, der er til rådighed for samfundet, begynder at gennemføre et system, som man altså også er begyndt på andre steder, og at man søger

at rationalisere med hensyn til omdelingstjenesten.

I den forbindelse er der grund til at lægge vægt på, at en stadig større del af det materiale, der skal omdeles, viser sig at være reklamer og andre former for breve, som ikke ligefrem er hastesager, medens en stadig større del går pr. telefon, telex, datatransmissionsanlæg osv. Hertil kommer, som jeg har fået oplyst, at det er hensigten, at anbefalede breve, pakker, værdiforsendelser o. lign. fortsat skal gå til døren, og at man vil tage et særligt hensyn til gangbesværede m. v. Jeg mener derfor, det er realistisk, at man går i gang med denne forenkling af postvæsenets omdelingstjeneste.

Jeg mener i det hele taget, at vi fremover langt oftere må stille os det spørgsmål, når vi drøfter denne eller hin service, om den serviceform, vi er vant til, kan betale sig, om det er rigtigt at anvende arbejdskraften på den givne måde, eller om vi ikke gennem en rationalisering og omlægning kan opnå en service, der i virkeligheden også er tilfredsstillende. Det drejer sig om, at vi fremover stiller den størst mulige del af arbejdskraften til rådighed for eksporterhvervene. Arbejdskraft er jo i vor tid en mangelvare; den skal anvendes bedst muligt.

Ud fra dette synspunkt kan jeg tilslutte mig det forslag, som er stillet af ministeren vedrørende denne rationalisering; vi kan så nærmere drøfte enkeltheder under udvalgsarbejdet.

Lennart Larson: Som det fremgår af ministerens skriftlige fremsættelse af forslag til lov om ændring af postloven og af de foregående ordføreres taler, er en væsentlig del af lovforslaget direkte foranlediget af ændringer, der blev vedtaget på verdenspostkongressen i Tokyo i 1969.

Når man vil følge det princip, at Danmark i videst muligt omfang følger de internationale bestemmelser for posttjeneste, vil det, for så vidt angår disse bestemmelser, være naturligt at vedtage disse ændringer og lade dem få virkning fra den 1. juli i år. Også til det nordiske samarbejde har lovforslaget visse relationer, bl. a. med hensyn til en fællesnordisk terminologi.

Som et væsentligt og i øvrigt principielt nyt led, hvad angår postomdelingen, må

[Lennart Larson.]

man lægge særlig vægt på lovforslagets nr. 5.

Imidlertid vil jeg et øjeblik lige dvæle ved de ændringer, som de internationale bestemmelser går ud på, idet der i disse ændringer også ligger en forenkling og en standardisering og en rimeligere fordeling af omkostningerne, idet man foreslår, at de tunge, omkostningskrævende forsendelser kommer til at dække deres egne omkostninger. Herudover lægges der i forslaget vægt på gennem en standardisering af formatet at tilgodese de kunder, der indretter sig på at anvende standardformaterne.

Dette indebærer de største muligheder for en effektiv maskinel og derigennem rationel behandling. Det er derfor af betydning, at man også her i landet vil gå ind for disse metodeforbedringer, og det er glædeligt at konstatere, at der i København allerede er opstillet et anlæg til maskinel brevsortering, et anlæg, der både vil være metodeforbedrende og rationelt i sin drift og virke stærkt forenkende og dermed besparende.

De takstændringer, som er foreslået, opnår man kun den fulde værdi af, når man samtidig tilstræber at gøre det internationale og det nationale postvæsens driftsformer ensartede. Det påregnes, at de ændrede takster fra 1. juli 1971 vil give et årligt provenu ekstra på 32 mill. kr. Det er en tiltrængt provenuforøgelse, idet jeg i den forbindelse vil gøre opmærksom på, at overskuddet er meget lavt, og at man for at være i stand til at deltage i den udvikling, der skal foregå, netop må have et overskud.

Jeg finder samtidig anledning til at gøre opmærksom på, at på trods af, at post- og telegrafvæsenets overskud ikke er ret stort, har man store indtægter fra postgiroafdelingen; rentemarginalen andrager således 135 mill. kr., men alligevel balancerer postvirksomheden kun nogenlunde.

Jeg vil derfor anbefale, at man enes om principielt at give ministeren bemyndigelse til at fastsætte administrative bestemmelser

for at tilvejebringe ensartethed mellem danske og internationale regler.

Det vil også være naturligt at give bemyndigelse til ministeren med hensyn til administrativt at fastsætte taksterne for postpakker til og fra Færøerne. Forholdet er her det, at de nugældende takster i virkeligheden medfører et direkte tilskud, idet stykgodsfragten, som postvæsenet skal betale for sin post, er væsentlig højere. Der er således en skævhed i beregningsgrundlaget, og jeg vil derfor foreslå, at man også her budgetmæssigt så vidt muligt søger at få skabt balance mellem indtægter og udgifter på de flest mulige områder.

Lovforslagets nr. 5 omhandler husbrevkasseanlæg i nybyggeri, villabrevkasser og centrale brevkasser inden for fritidsområder. Det er herhjemme noget ganske nyt, men som det er sagt tidligere, er systemet jo kendt i lande i Norden, i EFTA og i fællesmarkedet. Jeg hilser med tilfredshed, at man har taget initiativ til at gå i gang med en forenkling også af selve postomdelingen.

Det er også glædeligt, at lovforslaget skal ses i forbindelse med regeringens planer om på længere sigt at gennemføre besparelser og begrænse stigningen i den offentlige sektors udgifter og personaleforbrug. Man kan forvente, at der fra regeringens side vil fremkomme yderligere forslag i samme retning. Der er ingen tvivl om, at erhvervslivet for øjeblikket lider hårdt under den konkurrence om arbejdskraften, der foregår mellem erhvervslivet og det offentlige, hvor det offentlige har et stadig større behov for arbejdskraft til løsning af de mange opgaver, der dels pålægges og dels overtages af det offentlige.

Det er forstået, at man på visse områder inden for samfundet er nødt til at gennemføre besparelser, selv om det i nogle tilfælde kan gå ud over den service, man gerne vil yde. Ligeledes bliver det offentlige nødt til at sætte produktivitetstaktoren bag de stadig stigende lønninger. I det omfang man når balance her, giver det mulighed for at

[Lennart Larsson.]

begrænse inflationen. Det er et udtalt krav fra befolkningens side — og dette krav understøttes af store dele af pressen — at politikerne gør en indsats for at få denne produktionspolitik gennemført. Man er således nødt til at acceptere, at mulighederne for øget velfærd er begrænset af den samlede produktion. Det er derfor nødvendigt, at regering og folketing går ind for et produktivitets syn ved løsningen af forskellige offentlige opgaver og herudfra prioriterer de kollektive goder, herunder de sociale, kulturelle og servicemæssige.

I denne forbindelse er forslaget om ændringer af postvæsenets omdelingssystem et konstruktivt forslag. Ud over den relative besparelse i tid pr. husstand skulle den mindre fysiske belastning af brevombærerne give mulighed for at tiltrække den eneste virkelige arbejdskraftreserve, der findes, kvinderne, eventuelt gennem tilbud om arbejde på deltid. Det er klart, at det vil blive noget mere besværligt, når man selv skal hente sin post enten fra stueetagen eller foran sin villa, og en del af befolkningen vil givet opfatte ændringen som et tilbageskridt og en urimelig indblanding i dagligdagens rettigheder. Det er imidlertid min overbevisning, at borgerne alligevel vil forstå at acceptere det lavere serviceniveau ud fra de samfundsøkonomiske betragtninger, der ligger til grund for forslaget.

Yderligere kan jeg henvise til udviklingen af købevanerne i vort samfund; det har vist sig, at forbrugerne gerne kvitterer service mod at få flere reelle goder for pengene. De forbrugere, der tidligere hos deres handlende fik en personlig ekspedition, varerne bragt og i visse tilfælde måske en lang kredit, har frivilligt strøget den omfattende service og påtager sig nu selv at finde varerne frem, betale kontant og selv bringe varerne hjem. Hovedparten af den gruppe i samfundet, der administrerer den væsentligste del af de samlede lønindtægter, husmødrene, har allerede vist og fulgt vejen.

På venstres vegne kan jeg anbefale lovforslaget til en velvillig udvalgsbehandling.

Jørgen Andersen: Ud over nogle ikke kontroversielle ændringer af rent administrativ karakter indeholder det foreliggende forslag til revision af postloven 4 mere eller mindre

problemprægede punkter, som nok bør drøftes i et kommende udvalg.

For det første forslaget relation til verdenspostkongressen i Tokyo i 1969, som tilsiger os at ajourføre vore takster efter en femtrinsvægtskala i stedet for som nu efter en tretrinsskala. Selv om denne ændring indebærer en portoforhøjelse, som sammenfaldende med andre prisstigninger kan være ubehagelig, tror jeg, at såvel befolkningen som det høje ting vil være indforstået med, at indgåede internationale aftaler respekteres, i særdeleshed når aftalernes fordele som her langt overstiger byrderne.

For det andet foreslås indført et nyt begreb i loven, nemlig postale normalforsendelser, hvilket i praksis vil sige, at man fremtidig vil anvende både vægt og form som frigørelsesgrundlag ved portoansættelser og derved tilskynde publikum til i videst muligt omfang at anvende normalforsendelsen, således at postetaten kan udnytte de tekniske sorteringsanlæg mest muligt rationelt. Også over for denne problemløsning bør man kunne forvente almindelig forståelse.

Det tredje punkt er ajourføringen af pakkeporto til og fra Færøerne. Her kan der måske i første omgang være tale om, at denne vil anspre til kritik på selve Færøerne, men mon man dog ikke her vil forstå det rimelige i, at portoudgifterne harmoniseres med dem, som vore landsmænd på Grønland må bære? Der findes i hvert fald for mig at se ingen saglig begrundelse for at opretholde denne forskel imellem landsdelene.

Det fjerde hovedpunkt drejer sig om et lovfæstet påbud om de såkaldte brevkasseanlæg såvel i etagebyggeri som ved villaer, rækkehuse og sommerhuse. Denne ændring er nok den mest kontroversielle, som det allerede er kommet til udtryk fra foregående ordføreres side, idet man her med rette kan tale om en uvenlig reform over for publikum. Siden kong Christian den Fjerde juleaftensdag 1624 grundlagde det danske postvæsen efter en forordning om postbudde — med 2 d'er — som skulle være udi alle købstæder, og som stedse skulle løbe omkring med brevve, har postvæsenet været i væsentlig fremgang og har indtil vore dage kunnet yde en konstant stigende betjening af publikum. Danmark var således det første land i verden, som gennemførte den dag-

[Jørgen Andersen.]

lye direkte omdeling til hver enkelt bolig i by og på land, et forhold, der ofte og med rette er blevet fremført til den gamle etats ære. Flere eksempler på det danske postvæsenets foregangsstilling kunne nævnes, og det kan derfor ikke undre, at en og anden reagerer med utilfredshed og betænkelighed over for den foreslåede ændring, som, selv om den øjeblikkelig kun tager sigte på nybyggeriet, alligevel på længere sigt vil indfange det hele alt efter de erfaringer, man indhøster undervejs.

Men et andet forhold i denne forbindelse, som ikke hverken skal eller kan overses, er den nyere tids eksplosive udvikling og de deraf følgende krav til postetatens servicefunktioner: hurtige og regelmæssige internationale luftkommunikationer pumper stadig stigende postmængder ind i landet. Sæsonbestemt post som turist- og julebreve osv. stiger i tal fra år til år. På samme måde med de adresseløse forsendelser. Sammen med den stigende traditionelle post skal det alt sammen udbringes til flere og flere husstande hovedsagelig koncentreret i købstædernes forstadsområder, og vi løber direkte ind i både personalemæssige og økonomiske problemer, som af samfundsmæssige årsager nødvendigvis må løses i sammenhæng med lignende problemer inden for erhvervslivet. Rationalisering og ændret teknik er midler, som naturligt bør overvejes. Det bør dog sagligt erkendes, at disse byder på fordele og vrangsider, som må afvejes over for hinanden.

Brevkasseanlæggene kan i denne forbindelse muligvis være en løsning, og med denne indstilling vil det radikale venstre anbefale det foreliggende lovforslag til en fortsat velvillig behandling i det høje ting.

Arne Larsen: Alle tidligere ordførere i denne sag har jo været særdeles velvillige over for ministerens lovforslag; selv om man måske har haft visse betænkeligheder, er det i alle tilfælde endt med, at man har givet sin tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Jeg kan ikke udtale den samme begejstring og tilslutning. Det skinner jo ganske tydeligt igennem, at dette er et spareforslag: man skal have flere indtægter til postvæsenet, og man skal have færre udgifter.

Der har været afholdt en international

postkongres i Tokyo i 1969, og dér har man truffet en række beslutninger, som kan få konsekvenser for de postale forhold i Danmark, hvis vi altså i øvrigt følger de internationale beslutninger. En af dem går ud på, at man indskrænker antallet af postarter. I forvejen har vi fået afskaffet forretningspapirer; nu foreslås det, at vareprøver og postkort med betalt svar skal udgå af forsendelsesarterne. Men det væsentlige er, at der nu internationalt gennemføres differentierede vægtgrænser, og at man agter at overføre disse vægtgrænser for breve og tryksager på danske forhold. Vi har tidligere haft 3 forskellige vægtgrænser inden for breve og tryksager, nu skal vi have 5, og man benytter lejligheden til i denne forbindelse at gennemføre portoforhøjelser, som vil give ca. 32 mill. kr. i ekstraindtægter til postvæsenet. Det forekommer mig ellers, at vi her i landet har en lovgivning om prisstop. Den udløber godt nok den 1. marts 1971, men nu tager, kan jeg forstå, regeringen forskud på lovens udløb, for pr. 1. juli i år vil man altså gennemføre prisforhøjelser på portoer til som sagt 32 mill. kr. Jeg synes ikke, det er særlig forbrugervenligt at gennemføre disse forhøjelser og disse mere udviklede vægtgrænser. Disse vil betyde, at forbrugerne får større vanskeligheder ved at frankere deres post rigtigt, og man vil sikkert komme ud for adskillige vanskeligheder med strafporto, som skal betales af folk, fordi de ikke er eller hurtigt nok kan blive fortrolige med de nye vægtgrænser.

Jeg forstod på den radikale ordfører, at han i og for sig var klar over, at Christian den Fjerdes gode, gamle lov om postbesørgelse i Danmark vil blive forringet, når eller hvis man gennemfører den bemyndigelse, der ligger i lovforslaget, til ministeren om at gennemføre de såkaldte husbrevkasseanlæg. Jeg vil gerne spørge: har man egentlig forhandlet med organisationerne om dette spørgsmål, inden man fremsatte dette lovforslag, for så vidt mig bekendt er det ikke noget krav fra organisationernes side at få disse husbrevkasseanlæg indført. Jeg kan da godt forstå, at man er bekymret for det fysiske arbejde, der udføres af postbude, og at man vil lette det mest muligt, og at man har visse besværligheder med at rekruttere det fornødne antal postbude. Men mon ikke man løser problemet bedre på en anden

[Arno Larsen.]

måde, nemlig især ved at se på de lønmæssige forhold; det var måske her, der skulle gennemføres forbedringer, så kunne det godt ske, at rekrutteringsvanskelighederne blev overvundet.

Men i det hele finder jeg, at dette husbrevkassesystem betyder en ganske overordentlig stor forringelse af den service, som postvæsenet ellers yder sine kunder, og derfor er jeg ikke en særlig varm tilhænger heraf, snarere tværtimod.

Det står i bemærkningerne til lovforslaget, at ved en tilgang af nye boliger på ca. 18.000 om året i etageejendomme vil der være behov for 40 nyansatte brevberere årlig. Så kan man regne ud, at hvert postbud faktisk skal betjene 450 husstande, at det vil være normen. Nu vil man gennemføre husbrevkasseanlæg i nye bebyggelser, og spørgsmålet er så, hvor stor en arbejdsbyrde man egentlig lægger på postbudene for i den anledning. For det er klart, at så er det meningen, at de skal løbe stærkere, at de skal nå helst en hel del mere end det, som man i øjeblikket sørger for at postudbringe; de skal altså slæbe betydelig større byrder, fordi der er mere post, der er flere husstande, som skal betjenes, så om det egentlig bliver en lettelse af det fysiske arbejde, stiller jeg mig meget tvivlende over for.

Det andet problem er, at det netop er en forringelse for modtagerne af posten, når de selv skal bevæge sig ned i opgangens stueetage og tømme den dertil indrettede husbrevkasse og måske bevæge sig derned flere gange, fordi posten endnu ikke er kommet; der bliver også et meget, meget stort problem med at lægge posten ind i de rigtige huller. Som ministeren selv er inde på det, er det et spørgsmål, om brevhemmeligheden kan bevares, når man nu foretager overgangen til dette system, idet man kan forudse, at der vil ske adskillige fejltagelser. For gangbesværede og invalider vil det afgjort betyde langt større besværligheder, og jeg synes, at der i det hele taget ikke er ret meget, der taler for, at man indfører dette system.

Man mener altså, at man kan spare nogle udgifter, men man siger ikke noget som helst om, hvad anlægsudgifterne egentlig vil beløbe sig til ved indførelse af disse husbrevkasseanlæg i etageejendomme. Hvem skal

egentlig betale dem? Er det postvæsenet, der skal stille dem op, eller er det beboerne, som gennem deres husleje skal betale for disse anlægs oprettelse?

Der er altså nogle problemer, som jeg meget gerne ønsker at vi får klarhed over, og det lader sig vel bedst gøre under udvalgsarbejdet.

Et andet spørgsmål er, at vi tilsyneladende nu skal have forhøjelser af portoen for pakkepost til Færøerne. Det begrundes man med, at det koster en masse penge at sende post og især pakker til Færøerne. Da de ligger langt ude i Atlanterhavet og der altså er store afstande, må de, der skal modtage og afsende, betale noget mere for denne service. Det begrundes man med, at vi har langt større takster f. eks. for danske borgere i Grønland, og ergo finder man ud af, at vi skal have en mellemting mellem de danske og de grønlandske posttakster på Færøerne, altså hvad pakkeposten angår.

Jeg kan ikke gå ind på denne problemstilling. Det vidner ikke om nogen større vilje til samhørighed med vore landsmænd, som befinder sig henholdsvis på Færøerne og på Grønland. Tværtimod burde man vistnok overveje at nedsætte posttaksterne til Grønland; det synes jeg var en mere nærliggende vej at gå. Især da vi ved, at post- og telegrafvæsenet giver adskillige millioner kr. i overskud om året og man nu altså påtænker at indkræve yderligere 32 mill. kr., var der måske plan i at se på, om ikke de grønlandske takster bør nedsættes.

Endvidere vil ministeren have bemyndigelse til at standardisere brevforsendelsesarterne, altså omfanget af brevforsendelser, og det kan selvfølgelig kun være til glæde for konvolutfabrikanter; andre kan det vist ikke være til glæde for.

Af disse bemærkninger har man måske forstået, at vi ikke er særlig positive over for det foreliggende lovforslag, men vi vil selvfølgelig gerne medvirke til et sagligt udvalgsarbejde.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Jeg vil gerne sige tak for tilslutningen derfra, hvor den kom, og for de kritiske bemærkninger derfra, hvor de kom.

Jeg vil også på postvæsenets vegne takke for, at der indbygget i kritiske bemærkninger var en anerkendelse af, at det i hvert til-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

fælde havde ydet en god service. Det blev nævnt af hr. Jørgen Andersen, at Danmark nok har været foregangsland på visse områder inden for dette område, og det synes jeg er rart at få nævnt.

Dernæst vil jeg gerne sige om netop det spørgsmål, som særlig har optaget ordførerne, spørgsmålet om at begynde at gå over til husbrevkasser og det dermed forbundne, at så vidt jeg ved, ligger det sådan, at man i en række lande er begyndt at se mere nøjeregnende på, hvad man kan bruge menneskelig arbejdskraft til. Vi hører i og for sig til dem, der forsøger at holde os på et højt niveau, vi er blandt de sidste, som har ment det nødvendigt at drage sådanne konsekvenser, som efterhånden mange andre har draget.

Jeg er enig i mange af de betæneligheder og synspunkter, der har været givet udtryk for om husbrevkasse-, villabrevkasse- og fritidsområdeordningen. Det er også derfor, forslag herom ikke er kommet før. Et par ordførere gav netop udtryk for, at det gjaldt om ikke nu at gøre noget drastisk, da man altid har vanskeligt ved at affinde sig med at komme af med goder, man har vænnet sig til. Baggrunden for dette forslag er netop at undgå at komme til at gøre noget drastisk, undgå på et eller andet senere tidspunkt at komme til at tage noget fra folk, som de har vænnet sig til. Vil man undgå det, må man være meget forudseende, og det kan man være her. Det er jo meningen, at ordningen skal administreres på den måde, at den indføres gradvis og kun i nybyggeri, hvor beboerne altså ikke i forvejen er vant til en anden ordning, mens man respekterer hele den gamle boligmasse og dermed også en væsentlig del af de personer, som på grund af gangbesvær eller andet handicap har vanskeligt ved at klare dette problem. Det er ikke noget, man laver om på fra den ene dag til den anden, det må gøres gradvis, så man kan få lejlighed til at se, hvordan man vil kunne klare de problemer, som det muligvis vil rejse.

Jeg vil sige til hr. Arne Larsen, at det i og for sig er naturligt, at vi er uenige om disse ting, fordi vi har helt modsatte udgangspunkter. Hr. Arne Larsens grundsynspunkt er jo, at det ikke gør noget, at det offentlige udvider sin aktivitet, sine udgifter, sit forbrug af arbejdskraft, og mit udgangs-

punkt er, at det gælder om at undgå dette. Med de to forskellige udgangspunkter må man selvfølgelig komme til helt forskellige resultater, når man bedømmer en lovgivning som denne, som jo er en rationaliseringslovgivning.

Men jeg vil altså gerne sige tak for tilslutningen og er parat til i øvrigt at drøfte tingene nærmere i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om visse hovedlandevejsstrækninger.

(Lovforslaget (nr. 99) findes i tillæg A. sp. 2007, fremsættelsen i tidenden sp. 1877).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Otto Mørch: Da min gruppes ordfører, hr. Horn, er forhindret i at være til stede, skal jeg gøre nogle få bemærkninger om det foreliggende lovforslag.

Socialdemokraterne kan anbefale dette lovforslag, der som sædvanlig omfatter anlægsarbejder, og vi kan give tilslutning til, at ministeren kan iværksætte projektering af en række vejafsnit, som er tilrådet af såvel de lokale vejmyndigheder som vejnævnet og andre myndigheder, som har interesse i vore motor- og hovedlandeveje.

I modsætning til tidligere er anlægsarbejdet ret begrænset. Det drejer sig om et afsnit, hvor hovedvej A 25 får en sydlig gren, som indflettes i den del af den østjyske motorvej, som er under projektering vest og syd for Kolding. Det foreslåede anlæg vil være særdeles ønskeligt også af hensyn til lokaltrafikken i Koldingområdet. Samtidig kan den nuværende A 25 nedklassificeres på